RESUMÉ Kuba nr 2 - 2018

Eva Björklund

I detta nummer]: Om val i Kuba och Latinamerika; Raul Castro: Bönor viktigare än kanoner; Satsning på järnvägen; Kubaturism ? Mer än sol och hav; Slaget om Latinamerika ? Andra ronden; Grisbukten ? Tänk om jänkarna hade vunnit! Hårdkokta deckare i Kuba och USA, mm.

Kubas system för demokrati är unikt

Kubas system för val till kommun-, läns- och nationalförsamlingar, president och regering, är unikt. Det har vuxit fram ur en liten nations kamp för frihet, självständighet och människovärdigt liv, mot 1800-talets spanska kolonialism och mot supermakten USA:s sedan 1900 ständiga, aggressioner. Det har lärt Kuba att varken tillåta andra länder eller privat rikedom påverka valen. Kubanerna väljer sina företrädare från grannskapsnivå och uppåt, utifrån deras insatser i folkrörelserna och de politiska organen, inte utifrån fagra vallöften. Det är ett genomtänkt system för representativ, deltagande demokrati.

Att vinna val i Latinamerika

Under 2018 ägde/äger presidentval rum i Costa Rica, Kuba, Paraguay, Colombia och Venezuela, Mexiko och Brasilien. De präglas överallt ? utom i Kuba ? av ?Politiska konsulter? som utformar lögnaktiga mediekampanjer mot progressiva kandidater. De samlas i ALACOP (Latinamerikanska Politiska Konsulters förening) och branschtidningen ?Campaigns & Elections?. Venezolanska valstrategen Juan José Rendón är en av världens 10 mest betydande politiska konsulter, kallad ?2000-talssocialismens värsta fiende?

Raul Castro: Bönor viktigare än kanoner

Raul Castro insåg ekonomins betydelse när han 1958 fått befälet för Andra fronten i Sierra de Cristal, befolkat av fattigbönder, och konstaterat: ?Vårt uppdrag är att försvara fronten, det innebär att folk måste nåt att äta. Bönor är viktigare än kanoner?. Som försvarsminister på 2000-talet satsade han på turismen för att finansiera försvaret utan att belasta statsbudgeten.
Men stora förmögenheter får inte samlas i privata händer. Ökande klyftor mellan de mest välbeställda och de fattigaste kan inte godtas. Kontrollen skärps för att få bort kriminalitet inom handels- och tjänstesektorn.

Dags för satsning på järnvägen

Kubas järnväg var den första i Latinamerika, sjua i världen. Kuba är världens mest järnvägstäta land, dock huvudsakligen för sockerfrakt. Så åka tåg på Kubaön är idag ungefär lika svårt som i Europa över nationsgränserna. Billigare men mycket långsammare. Nu ska järnvägen rustas upp. Järnvägsunionen ? järnvägsmyndigheten ? berättade hur en förbättring av hela systemet startade 2009. Det är också en folkbildningsuppgift eftersom många olyckor sker vid de obevakade övergångarna. Den 100-åriga linjen Havanna-Santiago de Cuba är 830 km med 168 övergångar.

Kubaturism, Mer än sol och hav

Naturupplevelser lockar allt fler turister med program som förenas med ekologiskt hållbar lokal utveckling. I Hoguinlänet finns två världsarvsklassade nationalparker, med 85 ? 125 höga vattenfall i tropisk skog med tiotals orkidé- och ormbunksarter, vandringsleder för fågelskådning, camping, grottforskning, bergsklättring, kanotfärder och svalkande dopp i Rafaelkällan. Och kontakt med lokalbefolkningen på lantgårdar med kaffe- och kakaoodlingar och jordbruksarbete för dem som vill.

En annan värld här bredvid

Kuba knappt 18 mil från Key West, det kunde lika gärna vara 180. Plymothbilar från 50-talet, Ladabilar från 70-talet, polska Fiat från 80-talet, åsnekärror, en och annan Peugeot. Som om allt som funnits också fanns kvar.
Folk är så vana vid att köa att det inte finns några köer, bara människor som står där och snackar, som av en händelse även i väntan på en buss eller bankomaten.
Parkerna fylls inte av alkoholister och knarkare, utan internet. Vi kunde gå omkring sent på kvällarna, Kuba är en trygg plats, väldigt låg brottslighet. Och staden Havanna löjligt fotogenial.

Slaget om Latinamerika: Andra ronden

1961 misslyckades USA med att invadera Kuba, men fortsatte med ekonomisk blockad, biologisk krigföring, terroristaktioner mot fartyg, flygplan, ambassader, installationer av olika slag. Latinamerika måste förbli ?USAs bakgård?, grundval för USAs expansion i världen. Med Hugo Chávez valseger 1998 i Venezuela inleddes ett nytt skede. När Obama tillträdde 2009 hade vänsterregeringar makten i största delen av Latinamerika. Obama inledde 2009 med militärkupp i Honduras och när Trump tillträdde hade Obama fått tillbaka USA-lydiga regeringar i de flesta länder i OAS och 8e Amerikatoppmötet. Återstår att knäcka Venezuela.

Oäkta Havana Club, Bojkotta Bacardís maffiarom

Boken ?Bacardí rom: det gömda kriget? och dokumentären ?Fladdermusens hemlighet? visar förbindelsen mellan Bacardí, kubanska extremhögern i Miami och Helms-Burton- lagen 1996 som kraftigt skärpte USAs blockad mot Kuba. Bacardí skryter om sin oäkta

Havana Blubs ?kubanska rötter? och smutskastar Kuba. Mot våldsbejakande extremhögerns maffiametoder och lögnpropaganda driver solidaritetsrörelsen en internationell bojkottkampanj mot alla Bacardís produkter. Köp originalet: Havana Club!.

Hårdkokta deckare i Kuba och USA, dubbla måttstockar

Det stora dragplåstret på 13:e Deckarfestivalen ?Svarta Barcelona? med 106 manliga och en kvinnlig författare var USAs James Ellroy, som förärades deckarpriset ?Pepe Carvalho? 2018. Mest sensationellt uppmärksammad medialt blev dock Kubas Leonardo Padura, dock bara politiskt. I James Ellroys USA-skildringar av våld, korruption, polisbrutalitet, organiserad brottslighet anade medierna ingen samhällskritik, medan Padura enbart lästes politiskt, som ?oppositionell? i ?Ett land som ?stinker av korruption och elände?.